

Guia de suport a la comunicació oral

[1] INVENTIO

Què vols dir?

En aquesta primera fase del procés d'elaboració de la intervenció hem de determinar els continguts del discurs, la matèria bàsica. La *inventio* consisteix, doncs, a buscar les idees que exposarem davant del públic.

Sovint, quan comencem a preparar una intervenció, tendim a posar-nos a escriure, a llegir tot el que trobem sobre un tema, a preparar diapositives de programes de presentació; però hi ha un primer pas previ irrenunciable: l'anàlisi de la situació comunicativa en què durem a terme l'exposició.

Abans de buscar les idees, cal que identifiquem els elements externs que determinen i condicionen el nostre discurs: la durada de la intervenció, el lloc de presentació, les característiques de l'auditori, la possibilitat d'incorporar mitjans de suport... També hem de poder enunciar amb claredat els objectius de la intervenció: què volem dir i per què.

Encara que conèixer eines de construcció del discurs ens fa més eficaços, necessitem dominar el tema, saber el que volem comunicar. No podem pretendre fer una intervenció clara si no estem segurs del que volem dir, si no hem entès, digerit i integrat la matèria i el missatge que volem transmetre a l'audiència.

Per on començo?

Malgrat que se sap que l'audiència és determinant en les intervencions orals (el destinatari del missatge reacciona mentre parlem, valora l'adequació del nostre text en directe), no sempre es té prou en compte a l'hora de preparar el discurs. Cada públic, cada situació, requereix un text diferent.

Així, hi ha determinades informacions que poden resultar òbvies a un públic especialista en la matèria que, en canvi, cal aclarir i explicar amb deteniment davant d'un públic poc expert. Cada audiència admet un tipus d'arguments, té unes expectatives i uns coneixements determinats, està disposada a rebre el discurs amb interès o amb indiferència... Hem

d'intentar obtenir tanta informació com puguem de l'audiència per adaptar-hi el nostre discurs.

On trobo les idees?

Podem recopilar les idees a partir de l'anàlisi d'allò que ja sabem. En la retòrica clàssica es considerava que la cerca d'idees es feia per la memòria; la *inventio* era un mètode d'exploració per trobar informació que ja existia en l'orador. Explorar les idees pròpies, deixar aflorar el nostre coneixement conscient i inconscient, és un bon punt de partida. No tinguis pressa a buscar les idees fora; dóna una oportunitat al saber acumulat, detecta les teves mancances, confia en les teves possibilitats.

Avui dia tenim molts recursos al nostre abast per documentar-nos: publicacions, webs, fòrums... Cal ser conscients que la fase de documentació pot ser il·limitada i som nosaltres els qui hem de marcar els límits. Si la durada prevista de la nostra intervenció són cinc minuts, no podem tenir una llista d'arguments que trigarem una hora a exposar. Tampoc no ens podem aturar en l'enfocament previsible, en les dades més comunes. Preguntem-nos quina informació necessita el públic, quins dubtes pot tenir, quines dades pot trobar a faltar...

Els nous entorns de comunicació i d'aprenentatge faciliten que la tasca de documentació no hagi de començar de cap i de nou cada vegada que ens plantegem un tema, una intervenció nova; és a dir, podem acumular idees: subscribem-nos a fonts virtuals fiables, desmembram la informació i els enllaços interessants en agregadors de continguts, organitzem i endrecem la informació que ens arriba. D'aquesta manera, documentar-se pot ser un pas més senzill: es tracta de recuperar i localitzar la informació que ja tenim.

L'objectiu comunicatiu i els elements que configuren la situació han de convertir-se en el sedàs, el filtre, que ens ajuda a triar la informació que necessitem per convèncer l'audiència i a rebutjar les idees i els enfocaments que no són adequats per a una intervenció determinada.

Crèdits: material coordinat per la Unitat de Formació i Autoaprenentatge del Servei de Llengües. Text: Ester Tur.

Material elaborat per a la Facultat de Dret de la UAB.